

будущий период времени как в целом по предприятию так и по его структурным подразделениям» [1].

Что касается бюджетирования, то некоторые авторы рассматривают его как процесс планирования, другие или присоединяются к ним, или дают своё оригинальное определение. Проанализировав некоторые определения можно сделать вывод, что бюджетирование – это процесс разработки разных видов бюджетов в зависимости от их целевого предназначения, объекта бюджетирования, способа учета влияния статистических факторов на деятельность предприятия для возможности анализа прогнозных и фактических финансовых и нефинансовых показателей.

В большинстве работ, посвященных вопросам постановки бюджетирования, отсутствуют определения понятия «технология бюджетирования». Данное понятие вводит Хруцкий В.Е. «Технология бюджетирования – это технология, к которой относятся инструменты финансового планирования (виды и форматы бюджетов, система целевых показателей и нормативов), порядок консолидации бюджетных уровней управления» [1]. Согласно сущности понятия «технология» авторы под технологией бюджетирования предлагают понимать - способ преобразования информации, полученной в процессе работы предприятия, в релевантную информацию для принятия управленческих решений. Технология включает в себя виды и форматы бюджетов, систему целевых показателей и нормативов, порядок консолидации бюджетных уровней управления и другое. При разработке технологии бюджетирования целесообразно основываться на системе сбалансированных показателей. Эта система выделяет четыре аспекта деятельности предприятия: финансы, клиенты, внутренние бизнес процессы, обучение и развитие. Данные аспекты связаны между собой, поэтому показатели, подготовленные для оценки одного аспекта, могут быть использованы также и для другого аспекта. Каждая организация может выбрать свои специфичные показатели и установить специфичные взаимосвязи между ними, на основе которых необходимо разрабатывать технологию бюджетирования.

Литература.

1. Хруцкий В.Е. Внутрифирменное бюджетирование: Настольная книга по постановке финансового планирования / Хруцкий В.Е., Гамаюнов В.В., Сизова Т.В. – М.: Финансы и статистика, 2007.- 464 с.

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ КОНТРОЛЮ РОБОТИ ПРАЦІВНИКІВ АТП ЗА ДОПОМОГОЮ КЛАСТЕРНОГО АНАЛІЗУ

Радченко Л. В., студентка

Науковий керівник: Ачкасова Л. М., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Про розповсюдження використання кластерного аналізу в сучасній економічній науці свідчать публікації багатьох вчених. Так, наприклад,

Л.О. Корчевська [1, с. 57] використовує даний метод для оцінювання трудового потенціалу країни на підставі багатьох показників.

О.В.Волкова та О.Б.Носач застосували кластерний аналіз для дослідження регіональних ринків праці України та здійснили групування регіонів за рівнем розвитку регіональних ринків праці [2, с. 121- 122].

Актуальність використання кластерного аналізу для оцінки ефективності контролю обумовлюється необхідністю покращення роботи підприємств за окремими групами робітників. Саме за допомогою кластерного аналізу можна виділити набір виконуваних робіт, які є більш необхідними та ефективними. Також доцільність застосування кластерного аналізу полягає в його здатності використовувати велику кількість ознак для порівняння об'єктів між собою.

Об'єднання або метод деревоподібної кластеризації використовується при формуванні кластерів відмінності або відстані між об'єктами. Ці відстані можуть визначатися в одномірному або багатомірному просторі. Найбільш прямий шлях обчислення відстаней між об'єктами в багатомірному просторі складається в обчисленні евклідових відстаней.

Під об'єктами ми розуміємо роботи, які виконуються на підприємстві техніко-експлуатаційним відділом, водіями та ремонтними робітниками, без віднесення їх до трьох видів контролю: попереднього, поточного та заключного.

Роботи в кластерах будуть групуватися за двома ознаками: тривалість та важливість. Об'єднання показників проводитиметься за подібними задачами та за більш близькими значеннями даних показників.

Для побудови кластерів ми будемо розглядати роботи, які виконуються різними групами робітників: техніко-експлуатаційного відділу (дивись таблицю 1), водіїв та ремонтних робітників.

Таблиця 1 – Роботи окремих груп працівників

Група робітників	Номер роботи	Роботи
Техніко-експлуатаційний відділ	1.1	Розробка раціональної системи планування перевезень, організація руху рухомого складу.
	1.2	Забезпечення впровадження та функціонування передових систем диспетчерського управління рухом автомобілів.
	1.3	Здійснення повного, своєчасного, комфортабельного і безпечного перевезення пасажирів та вантажів.
	1.4	Організація ефективного використання рухомого складу і його рентабельної експлуатації.
	1.5	Створення умов для високої продуктивної праці працівників служби експлуатації.
	1.6	Узагальнення передових методів водіння і передових досвідів роботи.
	1.7	Систематично проводять виховну роботу з водіями і диспетчерським апаратом.

Для досягнення цілей кластеризації ми будемо використовувати метод ієрархічної класифікації (деревовидної кластеризації). Даний метод

кластеризації передбачає поетапне об'єднання елементів у кластери, виходячи із певної міри однорідності або відстані між ними.

Розглянувши всі роботи, які виконуються на підприємстві, ставиться задача згрупувати їх, цим самим скоротивши витрати часу на їх проведення. Для цього ми будемо використовувати програму «Статистика». Результат кластеризації представлено на рисунку 1.

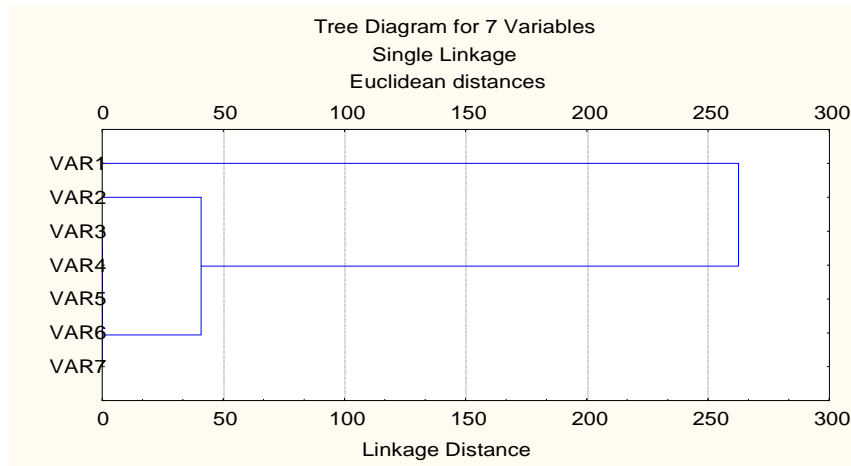

Рисунок 1 – Горизонтальна деревоподібна діаграма за групою робітників «управлінці»

Ми побачили, що для групи робітників «управлінці» було утворено два кластери, в перший кластер ввійшли такі роботи: 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6. Далі з ним об'єдналася робота 1.1. Кластерний аналіз показав, що робота 1.7 не входить до кластерів, тому пропонується з'єднати її з роботою 1.6. Аналогічно можна аналізувати роботи за різними групами робітників.

Література.

1. Корчевська Л.О. Якісна оцінка трудового потенціалу країн на основі кластерного аналізу. Актуальні проблеми економіки / Корчевська Л.О. – К., 2006. – 296 с.
2. Волкова О.В. Результати кластерного аналізу регіональних ринків праці України. Формування ринкових відносин в Україні / Носач О.Б., Волкова О.В. – К., – 2006. – 325 с.

ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ КОМПАНІЄЮ

*Радецький К. М., студент
Науковий керівник: Седой В. Г., к.е.н., доцент
Національний Транспортний Університет*

Сучасні технології, а саме хмарні технології, можуть значно підвищити ефективність і гнучкість управління організацією. Також це дозволить зменшити витрати підприємства, оскільки розбудова ІТ – інфраструктури на сучасному підприємстві потребує великих коштів і часу.